

COĞRAFYA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN NEVŞEHİR İLİNİN ALTERNATİF TURİZMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Araştırma Makalesi / Research Article

Tüzün, G, (2019). Coğrafya Bölümü Öğrencilerinin Nevşehir İlinin Alternatif Turizmine Yönelik Görüşleri. *Kapadokya Coğrafya Dergisi*, 1(2).

Geliş Tarihi: 12.12.2020

Kabul Tarihi: 29.12.2020

E-ISSN:

Güllü TÜZÜN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
gullutuzun4@gmail.com

ORCID No: 0000-0002-0913-5548

ÖZ

Ülkemiz turizm potansiyeli açısından birçok doğal, kültürel ve tarihi özelliklere sahip bir yerdir. İyi bir turizm personeli olmanın en önemli ön koşullarından birisi de coğrafya bilgisine sahip olmaktır. Diğer bir deyişle gelen yerli ve yabancı turistlere; yaşadığımız ye bölgeyi, bölümü veya yöreyi en iyi şekilde tanıtabilmek için hem turizm hem de coğrafya hakkında yeterli bilgiye sahip olunması gerekmektedir. Turizm ve coğrafyayı bir araya getiren ve birbirleriyle etkileşim içerisinde olmasının en büyük sebebi doğal, kültürel ve tarihi yapıların çeşitlilik göstermesinden kaynaklanmaktadır. Nevşehir'deki gerek doğal, gerekse beşeri unsurların fazlaca yer alması yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı haline gelerek beraberinde alternatif turizmin çeşitlilik göstermesine olanak sağlayan şehirlerimizden biri olmuştur. Bununla beraber turizmin ilerlemesinde sadece turizm öğrencilerinin değil aynı zamanda coğrafya öğrencilerinin de büyük katkıları olduğunu öne sürmek mümkündür. Bir turizm öğrencisi turizme sadece ekonomik getiri olarak bakarken coğrafya öğrencileri ise ekonomik getirinin yanında mekânın sürdürülebilirliğini, bölgede alternatif turizm olanaklarını aynı zamanda doğal ve beşeri yapının çevreye etkisi ya da çevrenin yapı üzerindeki etkisini de göz önüne alarak gerekli değerlendirmeleri yapmaktadır.

Bu çalışmada nicel veri toplama yöntemlerinden olan anket çalışmasının 2019-2020 yılları içerisinde lisans düzeyinde coğrafya eğitimi alan 1.ve 3.sınıf öğrencilerin Nevşehir alternatif turizmine yönelik coğrafi bakış açılarını değerlendirmek amacıyla 100 öğrenciye anket çalışması yapılarak çalışmanın ilk adımı gerçekleştirilmiştir. İçerisinde toplamda 20 soruluk 5'li likert tipinde olan ölçek bulunmaktadır. SPSS 22 programına sorular aktarılarak ölçeklerin güvenilirlik katsayısını belirlemek için Cronbach Alpha yöntemi kullanılmış ve Cronbach Alpha değeri 0,779 olarak bulunmuştur. SPSS 22 programında sınıf değişkenine bağlı olarak frekans ve yüzdelik hesaplamaların gerekli ayrımları yapıldıktan sonra verilere t-testi analizi yapılmış bulgular sonucunda değerlendirmeler yapıp önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, Turizm, Turizm Coğrafyası, Nevşehir, Alternatif Turizm,

VIEWS OF GEOGRAPHY DEPARTMENT STUDENTS ON ALTERNATIVE TOURISM IN NEVŞEHİR

ABSTRACT

Our country is a place with many naturel, cultural and historical features in terms of tourism potential. One of the most important prerequisites for being a good tourism personel is to have geographical knowledge. In other words, for domestic and foreign tourists; In order to present the place and the region we live in the best way, it is necessary to have to have sufficient information about both tourism and geography, so there is a need. The biggest reason for bringing together tourism and geography and interacting with each other is due to the diversity of natural, cultural and historical structures both in terms of region and feature. The fact that both natural and human elements are located in Nevşehir has become one of the cities of domestic and foreign tourists, and it has become one of our cities that allows alternative tourism to show diversity. However, it is possible to argue that not only tourism students but also geography students have great contributions in the advancement of tourism. While a tourism student sees tourism not only as an economic return, geography students make the necessary evaluations by considering the sustainability of the space, alternative tourism opportunities in the region as well as the effect of the natural and human structure on the environment or the effect of the the enviroment on the building.

In this study, in order to collect quantitative data, the first step of the study was carried out by surveying 100 students to geographically evaluate the perspectives of the 1stand 3rd year students who received geography education at undergraduate level between 2019 and 2020. The questionnaire includes a total os 20 questions and 5-point Likert-type scales. Cronbach Alpha method was used to determine the reliability coefficient of the scales by transferring the questionnaire question to the SPSS 22 program and the Cronbach Alpha value was found to be 0.779. In the SPSS 22 program, after making the necessary separations of frequency and percentage calculations depending on the class variable, t-test analysis was made on the survey data, and evaluations were made as a result of the findings and suggestions were made.

Keywords: Geography, Tourism, Tourism Geography, Nevşehir, Alternative Tourism

1. GİRİŞ

İnsanlar yaşam süresince hayatı için gerekli ihtiyaçları karşılayabilmek için doğa ile iç içe bulunmuş ve doğadan sürekli faydalanmışlardır. Doğa ile insan ilişkilerini inceleyen bilim dalı olarak ‘*coğrafya*’ tanımlanmıştır (Doğanay ve Sever, 2011). Coğrafya; en kısa tanımıyla ‘mekân’ bilimidir. Bir başka şekilde tanımlanacak olursa doğa ile insan ilişkilerinin karşılıklı etkileşimini neden-sonuç, dağılım ilkesi ve karşılıklı ilgiye bağlı olarak konuları araştıran ve inceleyen bir bilim dalıdır (Deniz ve Yıldırım Kalem, 2018).

Coğrafya; önceki dönemlerde (İlkçağ, Ortaçağ, Yeniçağ) yeryüzünün tasvirini yapmak, kıtaları keşfetmek ve çeşitli ölçümler yapıp çeşitli haritalamaların çizimlerine dayanırken günümüzde bu çok farklı bir boyuta ulaşarak doğa ile insan arasındaki karşılıklı etkileşimi ifade etmektedir (Atalay, 2001). İnsanoğlu, doğadan faydalanırken zamanla doğaya hükmetmeye çalışarak doğayı şekillendirmeye çalışmıştır. Bu da insan ile doğanın karşılıklı etkileşimini bize yeterince göstermektedir (Deniz ve Yıldırım Kalem, 2018). Doğanın bizlere sunmuş olduğu özellikler fiziki coğrafyanın alanına girerken insanların doğadan yararlanıp zamanla doğayı etkileyerek şekillendirmesi ise beşeri coğrafya alanına girmektedir (Eriñç, 1973). Anahtar kelimeler her ne kadar insan ve doğal ortam arasındaki karşılıklı ilişki olarak belirtilse de, coğrafya aynı zamanda olgu ve olaylara farklı

perspektiflerden bakmamızı sağlayarak bizlere geniş bir çerçeve sunmaktadır (Elibüyük, 1997). Bu çerçeve farklı disiplinlerden ve farklı alanlardan da yararlanmamızı sağlamaktadır. Diğer bilimlerden yararlanmak coğrafyanın kendi içerisinde bu bilimlere ve alt disiplinler hakkında bilgi taşıdığını da bizlere göstermektedir (Özdel, M. M. 2019). Coğrafyanın karşılıklı etkileşim içerisinde olduğu bilimlerden biri de *'turizm'* dir (Emekli, 2002).

Turizm kavramı incelendiğinde; bir mekândan başka bir mekâna merak duygusunun güdülenmesiyle farklı kültürleri incelemeye, standart yaşamdan bir nebze uzaklaşmak ve yeni yerler keşfetmek için eğlence veya dinlenme amacıyla yapılmış olan seyahatler olarak tanımlanabilir. Coğrafyanın tanımında da olduğu gibi turizm kavramını tanımlamak da kişiden kişiye değişmektedir. Buradaki odaklık kişinin turizm faaliyetini ne amaçla yapmış olduğu ve kişi için turizmin ne ifade ettiğidir. Özgüç'e (2011) göre; şehir içerisinde yapılan turizm hareketinden başlayarak bölgesel veya kıtalararası turizm hareketlerine kadar mekân içerisinde gerçekleşen ekonomik ve toplumsal faaliyetlerin mekânla birlikte etkileşim içerisinde bulunulmasıdır. Turizm yalnızca gezmeyi içeren ekonomik sonuçlu bir hareket değildir. Turizm; tüm değerleri ve doğal-kültürel güzellikleri birlikte yaşamak ve bu hareketi tüketmeden sürdürülebilir bir şekilde yaşatmaktır. Turizm önceleri deniz, kum, güneş (3S) üçlüsüne dayalı kitle turizminin algısıyla ilerlerken günümüzde bu algı yerini eğitim, eğlence ve macera (3E) paradigmasıyla yeni anlayışa bırakmaktadır (Uğuz, 2013). Bu anlayışların başında çekicilikler ön plandadır. Çekicilikler de kendi içerisinde çeşitli turizm türleriyle turistik etkinliklerin çoğalmasına olanak sağlamıştır. Turizm kavramı denilince ilk akla gelen kıyı turizmi iken zamanla bu kavram kullanılırken içerisine 'kış turizmi', 'yayla turizmi', 'sağlık turizmi', 'botanik turizmi' ve 'inanç turizmini'... de dahil etmiştir. Bunun yanında ilginç yaşam tarzlarına olan ilgi, farklı bölgelerdeki kültürleri tanıma, yöreye ait yeni tatlar ve geleneksel kıyafetlere olan merak duygusu da turizmin çeşitlenmesine neden olmuştur. Turistik imajın ya da marka yaratmada mekâna bağlı olarak turistik çekiciliklerin ne kadar önemli olduğunu da 'coğrafi çekicilik' kavramıyla destekleyebiliriz (Emekli, 2007). Tabi tüm bunların olması beraberinde 'turizmde sürdürülebilirlik' kavramını da getirmektedir. Bu kavram daha çok mekânın çevresel etkilerden olumsuz etkilenmesini en aza indirmeye çalışarak turizm faaliyetini gerçekleştirerek gelecek nesillere de aktarmaya çalışmaktadır.

Turizmdeki çekicilikler arttıkça turizm faaliyetine katılım sağlayan birey sayısı da her geçen gün artmaktadır. Bu artış hayatımızda turizm etkisini fazlaca hissettirirken beraberinde birçok alternatiflerle birlikte farklı turizm kavramlarının da ortaya çıkmasını sağlamıştır. İnsanların merak duygusu turizm sektörünü hızlı bir ilerleyiş içerisine sokarken bu ilerleme sırasında birçok iş kolunun açılmasıyla birlikte istihdam olanakları da artmıştır. Etkisi sürekli artan turizm sektörünün eksikliklerini tamamlamak için birçok bilim dalı ile birlikte çalışma yürütülmesi gerekmektedir (Boz, 2004). Bu bilim dalları kendi içerisinde turizmi yorumlamakta ve ona göre değerlendirmeler yaparak bu sektöre katkı sağlamaktadır. Turizmciiler; turizme finansal olarak bakarken, sosyologlar turizmin toplumsal etkileriyle ilgilenirler. Coğrafyacıların turizme bakış açısı ise mekân ve insan ilişkilerini ön planda tutarak mekânı ve bireyi çevresel etkilere karşı olumsuz etkilerden uzak tutmaya çalışarak sürdürülebilir bir turizm faaliyeti gerçekleştirmektir (Kervankıran, 2013). Turizm faaliyeti mekân içerisindeki hareket olarak tanımlanırsa; aynı zamanda mekân ile insanın karşılıklı etkileşimi olarak da ele alabiliriz. Coğrafyacılar da turizmde mekâna bağlı olarak insan etkileşimini ele alarak bu konuya ilgi göstermiş ve doğal olarak *'turizm coğrafyası'* disiplinini beraberinde getirmiştir. Turizm faaliyetinin bölgedeki yerleşme alanlarını ne derecede etkilediğini ve uğrattığı değişimlerle birlikte

yerleşmede nasıl bir ekonomik, toplumsal veya mekânsal etkiler oluşturabileceğini değerlendirmek ve bölgenin sürdürülebilirliği açısından daha bilinçli çözümler için farklı alanlarda bulunan iki disiplinin bir araya gelip etkileşim içerisinde bulunması gerekliliğiyle turizm ve coğrafya disiplini bir araya gelerek turizm coğrafyasının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Deniz ve Yıldırım Kalem, 2018). Turizm coğrafyası; jeomorfolojik süreç sonunda meydana gelen doğal şekillerin oluşturduğu güzellikleri; insanoğlunun merak duygusunun beraberinde getirmiş olduğu gezmek, görmek, tedavi amaçlı kullanmak ya da sportif aktivitelerini gerçekleştirmek amacıyla oluşturdukları yapılar da beşeri coğrafya kapsamında incelenen bir bilim dalı olmuştur (Güngördü, 2003). Beşeri coğrafya arasında yer alan turizm coğrafyası, çevrenin sürdürülebilirliğini göz önüne alarak sektörde gelişip ilerlemeyi hedeflemektedir. İlerlemeler turistik faaliyetin en bilinenlerinden deniz, kum, güneş üçlüsünden ziyade insanların farklı eğlence arayışı içerisinde olmaları alternatiflerin çoğalmasına olanak sağlamıştır. Yapılan alan yazın taramasında alternatif turizm ve ürün çeşitliliğini benzer anlamda kullanıldığı görülmüştür. Kılıç ve Kurnaz'a (2010) göre alternatif turizm bilinen turizm faaliyetleri dışında yapılan sosyal, kültürel, tarihi ve doğal turizm aktivitelerinin ulaşılabilir bir duruma getirilip tüketicilere sunulmasıdır. Ayrıca alternatif turizm, çevreyi koruyarak kullanılabilir bir alan oluşturmayı ve ekonomik açıdan fayda sağlayabilmektir (Oral ve Başarır, 1995). Son yıllarda turizmdeki talebin değişmesiyle birlikte farklı etkinliklere eğilim gösteren turistler, çeşitliliğin fazla olduğu yerleri tercih ettikleri aşikardır. Turistik yer olarak ilgi gören şehirler arasında bulunan Nevşehir'in de sahip olduğu gerek doğal gerek beşeri ve diğer unsurlar çekicilikleri ile destinasyon merkezlerinden biri olarak bilinmektedir. Nevşehir turizm faaliyetlerini yıl boyunca gerçekleştirebilmek amacıyla çeşitli aktivitelere yer vermektedir. Kentin sahip olduğu doğal ve beşeri faktörlerin uygunluğu Nevşehir turizmde alternatifleri beraberinde getirmiştir. Şehir bünyesinde yapılan kültür turizmi ve sıcak hava balonculuğu dışında at biniciliği, termal turizm, kongre turizmi, inanç turizmi, vadi yürüyüşleri ve ATV turları gibi etkinlikler turistler tarafından ilgi görmektedir (Yılmaz ve Çullu, 2012). Coğrafya eğitiminin en önemli amaçlarından biri de doğal, kültürel ve tarihi eserlere sahip çıkan bireyler yetiştirerek çevrenin sürdürülebilirliğine dair bilinç oluşturmak coğrafya eğitim öğretimi süresince temel unsurlarından biri olmuştur (Akınoğlu, 2006). Coğrafya eğitiminde turizm coğrafyası dersleri verilerek öğrencilere aynı zamanda turizm bilinci de kazandırmak amaçlanmıştır. Bireyler bu eğitim sonrası turizm faaliyetlerini coğrafi bakış açısıyla değerlendirerek çevre-insan etkileşimini de göz önünde bulundurarak sürdürülebilir bir turizm faaliyeti gerçekleştirmek ve yeni alternatifler oluşturmak bu derste verilecek olan değerler arasında yer almaktadır (Artvinli ve Gülüm, 2010).

Bu çalışmada ise turizm destinasyonu açısından cazibe yeri olan Nevşehir ilinde yapılan turizm faaliyetlerinin her geçen gün olumlu yönde dönüş almasıyla beraber markalaşmaya doğru yol alıp yeni bir kimlik oluşturmasıyla Kapadokya Bölgesi'nde (Çiçek ve Ilgaz, 2015) bulunan coğrafya öğrencilerinin Nevşehir alternatif turizmüne yönelik bakış açılarını incelemek için bu araştırma gerçekleştirilmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Turizm sektörünün her geçen gün gelişmesi beraberinde turizm anlayışının değişmesine aynı zamanda turizme karşı olan beklentilerin de farklılaşmasına neden olmuştur. Turizme olan bakış açısının değişip gelişmesiyle insanlar artık yeni turizm aktivitelerinde bulunmak, yeni yerler görmek ve farklı kültürleri tanıma isteği gibi farklı turizm şekillerini gerçekleştirmek istemeleri turizmde

çeşitliliğin artmasına olanak sağlamıştır (Marangoz, ve Karadağ, 2017). Tüm bunların gelişmesiyle birlikte turizmde yeni alternatiflere yönelim gerçekleşmiştir. Günümüzde artık kıyı turizmden çok doğayla iç içe bir turizm şekli benimsenmiş farklı eğlence farklı alternatifler arayışında olmuşlardır. Artık turizm denilince kıyı turizminden çok, ATV turları, at biniciliği, agroturizm, gastroturizm, dağcılık, hava sporları, sağlık turizmi, ornitoturizm, kongre turizmi ve mağara turizmi vs. gibi daha farklı daha eğlenceli aktiviteleri gerçekleştirmek istemeleriyle alternatif turizm şeklinin çoğalmasına olanak sağlamıştır. Turizmin bu denli çeşitlilik göstererek birçok alternatif turizmin çoğalmasına ilişkin, bazı durumlarda turizm esnasında çevrenin olumsuz etkilenmesiyle tahrip edilen mekânın sonucunda ‘turizmde sürdürülebilirlik’ kavramını da beraberinde getirmiştir. Bu nedenle lisans düzeyinde coğrafya eğitimi alan öğrencilerin coğrafyanın alt disiplinlerinden olan ‘turizm coğrafyası’ dersini gördükten sonra turizm ve çevre ilişkisini, turizmdeki çeşitlilikle birlikte sürdürülebilir veya alternatif turizme olan düşüncelerini saptamak amacıyla böyle bir çalışma yapılmıştır. Coğrafya 1.sınıf öğrencileri turizm coğrafyası dersi alan kişilere göre nispeten daha az bilgiye sahip olmakla birlikte, turizm kavramlarına da pek hakim değillerdir. Coğrafya 3.sınıf öğrencilerinin ise turizm coğrafyası dersini alarak hem kavramlara hakim olduklarını hem de alınan eğitim yardımıyla farklı bakış açılarına yönelebilmektedirler. Sınıf değişkenine göre çalışmanın örneklem grubunu Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi’ndeki coğrafya bölümü 1. ve 3.sınıf öğrencileri tarafından oluşturup, çalışmada katılımcıların Nevşehir alternatif turizmine yönelik görüşlerini değerlendirmek amacıyla böyle bir araştırmaya başlanmıştır. Bu iki sınıfın turizm dersi almadan ve turizm dersi aldıktan sonra alternatif turizmi nasıl değerlendirdiklerini anlamak bu çalışmanın asıl amacını oluşturmaktadır.

1.2. Çalışma Alanının Yeri ve Sınırları

İç Anadolu Bölgesi’nde Erciyes, Melendiz ve Hasan Dağı gibi eski volkanik kütlelerin; kül ve lavlarının birikmesiyle oluşmuş çok geniş bir plato üzerinde yer alan Nevşehir, Orta Kızılırmak Havzasında bulunur. 38° 12’ ve 39° 20’ kuzey enlemleriyle 34° 11’ ve 35° 06’ doğu boylamları arasında konumlanmıştır. Jeomorfolojik görünümünü iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle kazanan Nevşehir ilinin Doğu kısmında Kayseri, Güneyinde Niğde, Güneybatısında Aksaray, Kuzeybatısında Kırşehir, Kuzeydoğusunda ise Yozgat illeri ile komşudur. Avanos, Derinkuyu, Acıgöl, Hacıbektaş, Gülşehir Ürgüp Kozaklı ve Merkez ilçe olmak üzere toplamda 8 idari ilçesi bulunmaktadır (Özdel ve Meydan, 2019).(Şekil 1).

Şekil 1. Çalışma alanının lokasyon haritası

1.3. Araştırmanın Evren ve Örneklem Seçimi

Çalışmanın amacına uygunluğuna göre evren grubunu Türkiye’deki lisans düzeyinde eğitim-öğretimine devam eden Coğrafya Bölümü’nde ‘Turizm Coğrafyası’ dersi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma evreni çok büyük olacağından örneklem grubu olarak Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi’ndeki 2019-2020 yılları arasında örgün olarak devam eden coğrafya 1.ve 3. sınıf öğrencilerine anket çalışması yapılması uygun görülmüştür. Nevşehir’in alternatif turizmüne bakışını değerlendirmek amacıyla çalışma için 1.sınıflardan 50 kişi, 3.sınıflardan 50 kişi olmak üzere toplamda 100 kişiye anket uygulanmıştır. Çalışmanın örneklem grubu ve sınıf değişkenine göre demografik özellikler Tablo 1’de gösterilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Araştırmanın Örneklem Grubu ve Sınıf Değişkenine Göre Demografik Özellikleri.

SINIF	CİNSİYET	N	%
1	KADIN (1)	36	72
	ERKEK (2)	14	28
3	KADIN (1)	35	70
	ERKEK (2)	15	30

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmanın yöntemini nicel araştırma yöntemlerine uygun olarak tarama modellerinden 'kesitsel tarama' modeli kullanılmıştır. Ayrıca örneklemden elde edilen veriler evreni simgelemesi açısından nitel araştırma yönteminden tarama yöntemi kullanılmıştır (Karasar, 1984). Araştırma sahamızı 'Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde 2019-2020 yılı eğitim-öğretim içerisinde coğrafya eğitimi alan 1.sınıf ve 3.sınıflara uygulanması kararlaştırılmıştır. Çalışmaya her sınıftan 50'şer katılımcı olmak üzere toplamda 100 coğrafya öğrencisine anket çalışması uygulanarak katılımcıların Nevşehir alternatif turizmine yönelik coğrafi yaklaşımları ölçülecektir. Çalışmada 20 soruluk 5'li likert tipinde olan ölçek bulunmaktadır. Ayrıca araştırmamızı daha anlaşılır hale getirmek için de öncelikle geniş bir literatür çalışması yapılarak, kaynaklardan ve anket çalışmalarından elde edilen verilere göre çalışmanın uygunluğu niteliğinde çeşitli istatistiksel analizler yapılarak bulgular eşliğinde bu sonuçlar değerlendirilip yorumlanmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmanın tekniği nicel araştırma yönteminden anket çalışması yapılarak verilere ulaşılmıştır. Çalışma sırasında kullanılacak olan anket formu oluşturulurken alan yazın taraması yapılarak örnek olabilecek anket çalışmaları incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak Yaşar (2019) tarafından "Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü"nde hazırlanan "Yerel Halkın Alternatif Turizm Potansiyeli Algılaması: Elazığ Örneği" isimli yüksek lisans tezinde bulunan ölçekler yeniden düzenlenerek yararlanılmıştır. Elde edilen ölçeğin son haliyle Cronbach Alpha yöntemi kullanarak güvenilirlik sonucu 0,779 bulunmuştur. Araştırma için toplamda 100 coğrafya öğrencisine anket çalışması uygulanmıştır. Toplamda 20 adet soru bulunmaktadır. Sorularda 5'li likert tipinde ölçek kullanılmıştır. Bu ölçekler; "1- Kesinlikle Katılmıyorum", "2- Katılmıyorum", "3-Kısmen Katılıyorum", "4-Katılıyorum", "5-Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde derecelendirilmiştir.

4. VERİLERİN ANALİZİ

Çalışmada örneklemden toplanan ham veriler Microsoft Office Excell 2007 programında toplanarak elde edilen verilerle sınıf değişkenine bağlı olarak tablolar oluşturulmuştur. Ölçeklerin güvenilirliğini saptamak amacıyla anket sorularını SPSS 22 programına aktarılıp Cronbach Alpha yöntemi kullanılmıştır(Karasar, 1984). Cronbach Alpha değerini 0,779 olarak bulunmuştur. Güvenilirlik katsayısını elde ettikten sonra sınıf bazında frekans ve yüzdeler hesaplamaları ve gerekli ayrımları yapabilmek için Excell'de bulunan anket sorularını ve katılımcılardan elde edilen verileri tekrar SPSS 22 paket programına aktarılmış, frekans ve yüzdeler hesaplamaları yapılmıştır. Çalışmanın amacına bağlı olarak sınıf değişkenine göre öğrencilerin Nevşehir alternatif turizmine yönelik görüşlerini belirlemek için 't-testi' analizi yapılmıştır.

5. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırma için kullanılan anketlerin gerekli analizi yapıldıktan sonra çalışmaya katılım sağlayanların sınıf değişkenine bağlı olarak frekans ve yüzdeler oranları oluşturulmuştur. Yapılan anket çalışmasına katılım sağlayan öğrencilerin sınıf değişkenine göre anket sorularına verdikleri cevaplara t-testi analizi yapılarak bulgular sonucunda 20 anket sorusu içerisinde 18 sorunun p değeri

0,05' ten büyük olduğu için sınıf bazında alternatif turizme yönelik bakış açısı arasında aslında büyük bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf değişkenine bağlı olarak frekans ve yüzdelik oranların da standart sapmasının yüksek olmadığı yani sınıflar arasında verilen cevapların birbirine yakın olduğu görülmüştür. 20 soruluk anket çalışmasının 15 sorusuna genel olarak 'kısmen katılıyorum' ölçeği yanıtını verilmişlerdir. Bu yanıtlarla beraber frekans ve yüzdelik oranlarının da birbirine yakın olduğu görülmüştür. (Tablo 3).

Tablo 3. Nevşehir'deki Coğrafya Öğrencilerinin Nevşehir Turizmine Coğrafi Açıldan Bakış Açılarını Ölçen Anket Soruları

Sorular	Sınıf	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1-‘Nevşehir alternatif turizm potansiyeline sahiptir.’	1	15	%30	21	%42	11	%22	2	%4	-	-
	3	21	%42	18	%36	9	%18	1	%2	-	-
2-‘Nevşehir’de alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.’	1	6	%12	9	%18	27	%54	7	%14	1	%2
	3	10	%20	13	%26	19	%38	6	%12	2	%4
3-‘Nevşehir’de son yıllarda turizm sektörü gelişme kaydetmiştir. ‘	1	12	%24	22	%44	12	%24	3	%6	1	%2
	3	19	%38	20	%40	8	%16	2	%4	-	-
4-‘Nevşehir, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.’	1	20	%40	18	%36	9	%18	3	%6	-	-
	3	24	%48	20	%40	3	%6	-	-	2	%4
5-‘Nevşehir’in alternatif turizm tanıtımı yeterince yapılmaktadır.’	1	3	%6	8	%16	25	%50	13	%26	1	%2
	3	1	%2	17	%34	19	%38	8	%16	5	%10
6-‘Nevşehir’in kültürel özelliklerinin tanıtımı yeterince yapılmaktadır.’	1	3	%6	9	%18	20	%40	16	%32	1	%2
	3	3	%6	11	%22	20	%40	12	%24	3	%6
7-‘Nevşehir halkı misafirperverdir.’	1	5	%10	4	%8	12	%24	19	%38	10	%20
	3	2	%4	9	%18	20	%40	11	%22	8	%16
8-‘Nevşehir tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.’	1	24	%48	13	%26	11	%22	1	%2	1	%2
	3	30	%60	17	%34	2	%4	-	-	-	-
9-‘Nevşehir’de turizm altyapısı ve üstyapısı çalışmaları yeterli düzeydedir. ‘	1	2	%4	9	%18	20	%40	13	%26	5	%10
	3	2	%4	14	%28	21	%42	9	%18	3	%6

10-‘Nevşehir ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadır.’	1	-		10	%20	19	%38	16	%32	5	%10
	3	2	%4	8	%16	23	%46	4	%8	2	%4
12-‘Kapadokya’daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.’	1	3	%6	13	%26	26	%52	6	%12	2	%4
	3	2	%4	15	%30	16	%32	12	%24	5	%5
14-‘Nevşehir’in alternatif turizm olanakları yeterlidir.’	1	3	%9	12	%24	21	%42	8	%16	5	%10
	3	3	%9	18	%36	22	%44	5	%10	2	%4
15-‘Nevşehir’de turizme yönelik yatırımlar alternatif turizme yönelik gerçekleştirilmektedir.’	1	3	%9	16	%32	19	%38	11	%22	1	%2
	3	2	%4	16	%32	23	%46	7	%14	2	%4
16-‘Nevşehir’de alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir.’	1	2	%4	8	%16	26	%52	9	%18	3	%6
	3	-		12	%24	20	%40	12	%24	6	%12
17-‘Nevşehir’de alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.’	1	10	%10	19	%38	14	%28	5	%10	1	%2
	3	6	%12	20	%40	20	%40	2	%4	2	%4
18-‘Nevşehir, turizm kaynaklarının çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir.’	1	5	%10	17	%34	18	%36	10	%20	-	
	3	8	%16	17	%34	15	%30	7	%14	3	%6
19-‘Nevşehir’in alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.’	1	2	%4	2	%4	10	%20	17	%34	19	%38
	3	1	%2	2	%4	7	%14	18	%36	22	%44
20-‘Gelişen haberleşme ve ulaşım imkânları Nevşehir’de alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır.’	1	4	%8	11	%22	19	%38	10	%20	5	%10
	3	12	%24	20	%40	10	%20	4	%8	4	%8

71 kadın, 29 erkek öğrenci ile toplamda 100 katılımcının yapmış olduğu anket çalışmasının sonuçlarına bakıldığında her iki sınıfın da çoğunluğu ‘kısmen katılıyorum’ ölçeğine cevap vermişlerdir. Kız ve erkek öğrencilerin olduğu bağımsız değişkende demografik özelliklerin çalışma içerisinde farklılık göstermediği, alternatif turizme karşı coğrafi görüşleri arasında genel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir. Bu yüzden iki bağımsız değişken arasında standart sapmanın değerleri birbirini çok yakın çıkmıştır. Çalışmanın amacına bağlı olarak sınıf değişkenine göre öğrencilerin Nevşehir alternatif turizmine yönelik bakış açılarını anlamak ve değerlendirmek amacıyla elde ettiğimiz verileri SPSS 22 programında t-testi analizi yaparak sınıflar arasında alternatif turizme coğrafi bakışlarında anlamlı bir fark olup olmadığını ölçülerek Tablo 4’de gösterilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Nevşehir’deki Coğrafya Öğrencilerinin Nevşehir Turizmine Coğrafi Açıdan Bakış Açılımlarına Yönelik T-Testi

Soru Sayısı	Sorular	Sınıf	N (Katılımcı sayısı)	X (Ortalama)	Ss (Standart Sapma)	Sd (Serbestlik Derecesi)	P	T
1	‘Nevşehir alternatif turizm potansiyeline sahiptir.’	1.	50	3,92	1,007	142	,322	-,995
		3.	50	4,12	1,003	142		
2	‘Nevşehir’de alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.’	1.	50	3,24	916	,130	,273	-1,103
		3.	50	3,46	1,073	,152		
3	‘Nevşehir’de son yıllarda turizm sektörü gelişme kaydetmiştir.’	1.	50	3,82	941	,133	,224	-1,224
		3.	50	4,06	1,018	,144		
4	‘Nevşehir, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.’	1.	50	4,10	909	,129	,552	-,597
		3.	50	4,22	1,093	,155		
5	‘Nevşehir’in alternatif turizm tanıtımı yeterince yapılmaktadır.’	1.	50	2,98	869	,123	,831	-,214
		3.	50	3,02	1,000	,141		
6	‘Nevşehir’in kültürel özelliklerinin tanıtımı yeterince yapılmaktadır.’	1.	50	2,88	1,003	,142	,847	-,193
		3.	50	2,92	1,066	,151		
7	‘Nevşehir halkı misafirperverdir.’	1.	50	2,50	1,199	,170	,335	-,968
		3.	50	2,72	1,070	,151		
8	‘Nevşehir tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.’	1.	50	4,16	976	,138	,086	-1,736
		3.	50	4,48	863	,122		
9	‘Nevşehir’de turizm altyapısı ve üstyapısı çalışmaları yeterli düzeydedir.’	1.	50	2,74	1,065	,151	,218	-1,241
		3.	50	3,00	1,030	,146		
10	‘Nevşehir ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadır.’	1.	50	2,68	913	,129	,005	-2,891
		3.	50	3,22	,954	,135		
11	‘Nevşehir’de alternatif turizm şekillerinin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir.’	1.	50	3,06	,978	,138	,138	-1,494
		3.	50	3,34	,895	,127		

12	'Kapadokya'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aşına uygun olarak restore edilmektedir.'	1.	50	3,18	,873	,124	,219	1,237
		3.	50	2,94	1,058	,150		
13	'Kapadokya havaalanında uçuş güzergâhı ve sayısı yeterlidir.'	1.	50	2,32	1,133	,160	,792	,264
		3.	50	2,26	1,139	,161		
14	'Nevşehir'in alternatif turizm olanakları yeterlidir.'	1.	50	2,94	1,114	,158	,077	-1,788
		3.	50	3,30	,886	,125		
15	'Nevşehir'de turizme yönelik yatırımlar alternatif turizme yönelik gerçekleştirilmektedir.'	1.	50	3,18	,919	,130	1,000	,000
		3.	50	3,18	,873	,124		
16	'Nevşehir'de alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir.'	1.	50	2,82	1,044	,148	,765	,299
		3.	50	2,76	,960	,136		
17	'Nevşehir'de alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.'	1.	50	3,58	1,108	,157	,768	,296
		3.	50	3,52	,909	,129		
18	'Nevşehir, turizm kaynaklarının çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir.'	1.	50	3,34	,917	,130	,768	-,295
		3.	50	3,40	1,107	,156		
19	'Nevşehir'in alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.'	1.	50	2,02	1,059	,150	,374	,892
		3.	50	1,84	,955	,135		
20	'Gelişen haberleşme ve ulaşım imkânları Nevşehir'de alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır.'	1.	50	2,92	1,158	,164	,003	-3,088
		3.	50	3,64	1,174	,166		

Araştırmada iki sınıf esas alındığı için, sınıf değişkenine göre sınıflar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi uygulanmıştır. Yapmamız gereken çalışma sonrası yapılan analizlerden elde ettiğimiz T istatistiği çıktısında 'Sig.' adlı sütunda 0 ile 1 arasında değişen 'p' değerini bulmak ve bu değeri 0.05 ile karşılaştırmak. İstatistik çıktısında: P(Sig.) <.05 ise gruplar arası 'Anlamlı Fark Vardır', eğer ki P(Sig.) >.05 ise 'Anlamlı Fark Yok Demektir.' Diğer bir değişle p değeri 0.05'ten küçük ise gruplar arası farkın olduğunu gösterirken bu değer 0.05'ten büyük ise gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir. (Eymen,

2007). Lakin bulgular sonucunda p değeri eğer $0.05 < p < 0.10$ değerleri arasında bulunuyorsa burada sınıf değişkenine bağlı olarak sınırdan anlamlılığın olduğunu ifade edebiliriz (Kul, 2014). Sınıf değişkenine bağlı olarak hipotez oluşturulurken; H_0 'a sınıflar arasında 'anlamli bir fark yoktur,' derken H_1 'e sınıflar arasında 'anlamli bir farkın olduğunu' söyleyerek iki farklı hipotez oluşturulur. Bu bilgiler ışığında:

Yapılan anket çalışmasında öğrencilerin anket sorularına vermiş oldukları cevaplardan elde edilen bulgulara göre p değerlerinin genel olarak 0,5'ten büyük olduğu bulgular sonucunda tespit edilmiştir. Yani 1.sınıf ve 3.sınıfların öğrencilerinin genel olarak anket sorularına yakın cevaplar verdiğini, sınıf değişkenine göre büyük bir farkın olmadığını H_0 hipoteziyle de destekleyebiliriz. Lakin 'Gelişen haberleşme ve ulaşım imkânları Nevşehir'de alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır' sorusuna sınıf değişkenine bağlı olarak p değerinin $p < 0.05$ olmasına ilişkin sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğunu söylerken bu sorumuzu da H_1 hipoteziyle belirtebiliriz. Bu soruda 3.sınıfların %40'ı 'katılıyorum' cevabını verirken 1.sınıflar bu soruya çoğunluk olarak 'kısmen katıldıklarını' belirtmişlerdir. Yapılan görüşme esnasında da 1.sınıfların bu soru için pek bir fikri olmadıklarını belirttiklerini, 3.sınıfların ise bu soru ile ilgili düşüncelerini uzun uzun anlatmalarıyla p değerleri arasında çıkan anlamlı fark desteklenmiş oldu. Sorular içerisinde p değerinin farklı olduğu diğer bir sorumuz ise 'Nevşehir ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadır' sorusu olmuştur. 1.sınıflar bu soruya %36 ile, 3.sınıflar ise %46 ile 'kısmen katılıyorum' cevabını vermişlerdir. Buradan yola çıkarak bu soruda p değeri; $0.05 < p < 0.10$ sınırında olduğu için **sınırdan** anlamlı farklılığın olduğunu söyleyebiliriz.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye'nin turizm destinasyonunun gözde şehirlerinden biri olan Kapadokya, doğal ortamın özelliklerine bağlı olarak farklı turizm faaliyetlerinin de gelişmesine zemin hazırlayan nadide şehirlerimizden biridir. İnsanların turizme bakış açısı farklılaştıkça turizmden de beklentiler farklılaşır buna bağlı olarak beraberinde alternatif turizmin çoğalmasına da olanak sağlamaktadır. Rutin geçen günlerin ardından ve yoğun iş temposundan dolayı turizmin; dinlenmek, gezmek ya da yeni yerler keşfetme algısı oluştursa da kimileri için de turizm faaliyeti alışagelmış turizm faaliyetinin dışında alternatif turizm şekillerinin de benimsenmesidir. Turizmde halkın taleplerine karşılık verilirken aynı zamanda doğanın da bizlere sunmuş olduğu güzellikleri göz önünde bulundurarak turizm faaliyetlerinin çevre-insan ilişkisini unutmadan daha sürdürülebilir turizm faaliyetleri gerçekleştirilmelidir. Bu durumda turizmi sadece ekonomik açıdan değil coğrafi açıdan da değerlendirmek gerekir. Çünkü doğanın tahrip edilmesi zamanla istenilen turizm faaliyetinin gerçekleştirilememesine neden olabilir. Nasıl ki turizmcilerin iyi bir turizm personeli olarak çalışabilmesi için coğrafyayı tanıyıp coğrafyaya ait yeterli bilgiye sahip olunması gerekmektedir aynı zamanda da coğrafya eğitimi alan öğrencilerin de turizm coğrafyası dersi olarak hem turizm açısından hem de doğaya olan bilinç açısından yeterli düzeye ulaşması gerekmektedir. Coğrafya öğrencilerin alternatif turizme coğrafi açıdan bilinç düzeyini saptamak çalışmanın asıl amacını oluşturmuştur. Alan yazın taraması esnasında bu çalışmanın il bazında alternatif turizme olan potansiyelini şehrin yerli halkına, sektör içi çalışanlarına ve gelen turistlere anket çalışması yapılarak bireylerin alternatif turizme olan algıları bulgular sonucunda değerlendirilmiş gerekli önerilerde bulunduğu tespit

edilmiştir. Literatürde yerel halka alternatif turizme karşı yönelik görüşlerinin belirtilmesi yönünde yapılan çalışmalarda daha çok ekonomik getir düzeyinde değerlendirildiği lakin çevre bilinci gözetme yönünden yapılan çalışmaların daha az olduğu görülmüştür. Yapılan bu çalışma da ise coğrafya öğrencilerine alternatif turizme olan algılarını coğrafya eğitimi aldıktan sonra, çevre bilincini ve diğer tüm coğrafi değerleri gözetererek anket sorularını yanıtlamaları istenmesi ile çıkan sonuçların alan yazında elde edilen sonuçlarla farklı olduğu görülmektedir.

Tüm bunlar dikkate alınarak Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Coğrafya Bölümü 1. ve 3.sınıf öğrencilerinin Nevşehir alternatif turizmine yönelik coğrafi perspektiflerle, sürdürülebilirlik yönünden alternatif turizme karşı, sınıf değişkenine bağlı olarak değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre:

Frekans ve yüzdellik oranlarının birbirine yakın olduğu görülmüştür. Sonuçlar arasında fark beklenirken oranların birbirine yakın çıkması, katılımcıların hem öneriler kısmına verdikleri cevaplardan hem de bulgular sonucunda birkaç 1.sınıf öğrencisiyle görüşme yapılarak oranların 'neden' birbirine yakın olduğu saptanmıştır. Katılımcılardan birinin 'bulunduğu mekâna bağlı olarak çevre ile olan ilişkilerinden dolayı bu kavramlara kulak aşinalıkları olduklarından dolayı' olduğunu belirtmişlerdir. Anket çalışmasına katılım sağlayan diğer bir grubumuz olan 3.sınıfların ise 'turizm coğrafyası dersini aldıklarından dolayı anket sorularına daha bilinçli cevap verdiklerini' öneriler kısmına yazmış oldukları düşüncelerden anlaşılmaktadır. Bu bilgilerden yola çıkarak çalışmanın evren ve örneklemini de göz önünde bulundurmak kaydıyla anket sonuçlarının büyük bir fark göstermemesinin 3.sınıf öğrencilerinin bulunduğu ortama, 1.sınıf öğrencilerine göre adapte olma süresini tamamlamış olduklarını ayrıca bu süreç içerisinde çevreden fazlasıyla turizm hakkında bilgi aldıklarını ve diğer yandan da turizm coğrafyası dersini aldıktan sonra bulunduğu mekânı değerlendirme, koruma ve sürdürülebilir nitelikte olması kaydıyla turizm faaliyetinin yapılacağı mekâna ait alternatif turizmin uygunluğunu hakkında daha bilinçli yorumlar yapmasına olanak sağlamıştır. Anket sonrası yapılan görüşmelerde coğrafya 1.sınıf öğrencilerinin buldukları mekânı yeterince tanımadıkları, sadece turizm açısından çokça rağbet gören şehir olduğunu ama eğitim-öğretim gördükleri yerin turizm destinasyonu olduğundan dolayı çokça bu kavramları duyduklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra turizm coğrafyası dersini almadıkları için Nevşehir turizmini sadece turizm faaliyeti olarak yani turizmin ekonomik katkı sağladığını, alternatif turizm için coğrafi açıdan değerlendirebilmek için yeterli düzeyde olmadıklarını yapılan görüşme sonrası tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda turizm coğrafyası dersini almadan önce öğrencilerin alternatif turizme olan algılarının coğrafi açıdan yeterli olmadığını, fakat turizm coğrafyası dersini aldıktan sonra öğrencilerin alternatif turizme olan coğrafi algılarının geliştiğini bu süreçte çevresel faktörlerin de etkili olduğunu söyleyebiliriz. Bu çalışmanın turizm açısından büyük bir öneme sahip olan Nevşehir ilimizde eğitim alan coğrafya öğrencilerine uygulanması; sonuçlar arasında anlamlı bir farkın olmayışı, değişkenlerin sadece sınıf bazında olmadığını aynı zamanda mekâna da bağlı olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak elde ettiğimiz bulgulara göre çalışmanın bütününe bakıldığı zaman; öğrencilerin ilk olarak bulunduğu mekân daha sonra sınıf değişkeni ve buna bağlı olarak turizm coğrafyası dersini 3.sınıfların alıp, 1.sınıfların bu dersi alamamaları Nevşehir'deki alternatif turizme yönelik coğrafi bakış açılarını etkilediği görülmüştür.

İlerleyen süreçlerde, bu araştırmanın alternatif turizm açısından gelişmemiş olup coğrafya öğrencilerinin eğitim aldığı bir ilimizde gerçekleştirilip sınıf değişkenine ve mekâna bağlı olarak

değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu sayede mekânın, sınıf değişkeninin ve alınan derslerin öğrenci üzerindeki etkisini değerlendirilip gerekli önerilerde bulunulmalıdır.

7. KAYNAKÇA

Akinoğlu, O. (2006). Coğrafya Eğitimi ve Toplum. *Marmara Coğrafya Dergisi*

Atalay, İ. (2001). Genel Fiziki Coğrafya. *Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir*

Boz, M. (2004). Turizmin Gelişmesinde Alternatif Turizm Pazarlamasının Önemi. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Yayınlanmış Doktora Tezi. İstanbul*

Artvinli, E.ve Gülüm, K. (2010). Turizm Coğrafyası Dersinin Coğrafî Algıya Etkisi: Deneysel Bir Çalışma. *MARMARA COĞRAFYA DERĐİSİ SAYI: 22, TEMMUZ - 2010, S. 439 - 453 İSTANBUL*

Çiçek, R.ve Ilgaz, A. (2015). Destinasyonların Pazarlanmasında İmaj ve Markanın Rolü: Nevşehir Örneği. *AKADEMİK BAKIŞ DERĐİSİ Sayı: 48 Mart – Nisan 2015 Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*

Doğanay, H. ve Sever, R. (2011). Genel ve Fiziki Coğrafya. *Pegem A Yayıncılık, Ankara.*

Deniz, T.ve YILDIRIM KALEM, M.(2018). Turizm Coğrafyası: Çalışmalar, Sorunlar ve Yaklaşımlar. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi 2018, Cilt 1, Sayı 1, Sayfa: 41-54*

Emekli, G. (2007). Coğrafya, Kültür ve Turizm. *Kültürel Turizm Ege Coğrafya Dergisi*

Emekli, G. (2002). Turizm Eğitiminde Coğrafya, Turizm Coğrafyasının Önemi. *T.C. Turizm Bakanlığı Turizm Eğitimi Şurası, Ankara*

Eymen, E.U. (2007). SPSS Kullanma Kılavuzu İstatistik Merkezi Yayın No: 1

Elibüyük M., (1997). Coğrafya'nın Önemi, Tanımı ve Sınıflandırılması. *Türk Kültürü Araştırmaları, Prof. Dr. Talip YÜCEL'e Armağan, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yıl XXXIII/1-2, 105-130, Ankara*

Eriñç, S. (1973). Türkiye: İnsan ve Ortam. *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Dergisi, 18-19, 1973, s. 17*

Güngördü, E. (2003). Türkiye'nin Turizm Coğrafyası. *Nobel Yayınevi, Ankara*

Karasar, N.(1984). Bilimsel Araştırma Metodu, *Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık*

Kervankıran, İ.(2013). Coğrafya Eğitimi ve Turizm İlişkisi

Kılıç, B. ve Kurnaz, A. (2010). Alternatif Turizm Ve Ürün Çeşitliliği Oluşturmada Ekolojik Çiftlikler: Pastoral Vadi Örneği, *İşletme Araştırmaları Dergisi,*

Kul,S.(2014). Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı İstatistik Sonuçlarının Yorumu: P Değeri ve Güven Aralığı

Marangoz, M. ve L. Karadağ. (2017). Sürdürülebilir Turizm Açısından Alternatif Turizmin Önemi: Marmaris Örneği. *Turizm Akademik Dergisi*

Oral, S. ve Başarır, A. (1995). Alternatif Turizmin Önemi, Türkiye’de Alternatif Turizm Çeşitleri ve Kapadokya’da Uygulanabilirliği, *Kapadokya!Nın Turistik Kültürel Potansiyeli ve Pazarlama Sorunları Semineri (22-24 Eylül 1995) Nevşehir Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Nevşehir*

Özgüç, N. (2011). Turizm Coğrafyası: Özellikler ve Bölgeler. *Çantay Kitabevi*

Özdel, M, M. ve Meydan, A. (2019). Nevşehir’de Topografik Özellikler İle Yerleşme ve Nüfus Dağılışı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi.

Özdel, M, M. (2019). Lise Öğrencilerinin Coğrafya Dersine Yönelik Kaygılarının İncelenmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*.

Uğuz, S. (2013). Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Burhaniye’nin Alternatif Turizm Potansiyeli. *Marmara Coğrafya Dergisi*

Yaşar, M. (2019). Elazığ İlinin Alternatif Turizm Açısından Turizm Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma (Yüksek Lisans Tezi).

Yılmaz, İ. ve Çullu, N. (2012). Nevşehir’de Alternatif Turizm Potansiyeli Ve Turistik Ürün Çeşitlendirme Üzerine Bir Araştırma, *I. Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu (20-22 Nisan 2012), Çağ Üniversitesi*